

Knopen doorhakken

Vraag je aan willekeurige mensen of ze voor of tegen bos zijn, dan krijg je natuurlijk het antwoord dat ze vóór bos zijn. Dat is erg fijn in een tijd dat de verdeeldheid in de samenleving zo groot is. Prachtig, maar wie moet er zorgen voor dat bos? Nou, dan krijg je al meer verschillende antwoorden. Is dat 'Europa', de rijksoverheid, de natuurbeschermers, de waterschappen, de provincie, wijzelf als burger? Dat is duidelijk een veel lastigere vraag. En toch is het antwoord heel actueel door de Bossenstrategie. Je zou kunnen zeggen dat het simpel is. De bosbeheerder plant, dunt en zaagt in zijn bos, heeft oog voor de biodiversiteit en past zijn boomsoorten aan vanwege klimaatverandering. Het is de deskundige aan wie je het bos met veel vertrouwen in handen kunt geven. Of nee, het is de overheid die zou moeten bepalen wat er in het bos gebeurt. Bossen zijn immers heel belangrijk in tal van maatschappelijke thema's: klimaat, biodiversiteit, water, recreatie. Allemaal te belangrijk om aan de markt of de boseigenaar over te laten. Dus laat de overheid maar bepalen. Anderen zeggen om die reden misschien juist wel dat het de burger is die over zijn of haar bos moet beslissen. Het bos is belangrijk voor ons als mensen om te wandelen, te fietsen, te kamperen en de hond uit te laten.

De praktijk, en dat weten we met elkaar allang, is dat het niet meer zo eenvoudig is. Iedereen heeft wensen voor het bos en iedereen praat mee als het hem of haar uitkomt, desnoods via de rechter. Dit maakt het waarschijnlijk zo ingewikkeld om de Bossenstrategie uit te voeren. Want wat gebeurt er nu in de praktijk? De bosbeheerder maakt een gedegen plan, maar wordt teruggefloten door de burgers. We willen geen nieuw bos in ons open landschap en we willen blijven fietsen in het bestaande bos waar we bovendien geen bomenkap dulden. Maar we willen wel mooie houten meubels en woningen voor een natuurlijke uitstraling. De rijksoverheid schetst contouren van een bosbeleid

dat de provincies moeten uitvoeren. Ingewikkeld, want elke provincie is anders. En wie is er verantwoordelijk voor dat er landelijk 30.000 hectare nieuw bos gaat komen? Welke provincies staan daarvoor aan de lat? Provincies wijzen naar elkaar en wijzen op het feit dat zijzelf minder hectaren kunnen aanleggen. Op zich hoeft het niet erg te zijn als er twaalf keer een verschillend provinciaal bosbeleid is, maar als we die twaalf bij elkaar optellen, halen we dan de landelijke doelen wel? Wie ziet daarop toe en wie stuurt er bij? Bos wordt daarmee steeds meer een politiek beladen onderwerp. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de boeren, de waterschappen en de houtsector die er natuurlijk, heel terecht, ook wat van vinden. En we hebben het ook nog niet gehad over de veranderingen in het klimaat, waardoor we de biodiversiteit die we jarenlang nastreefden en die we in hokjes hebben gevat en in bostypen hebben 'verwoord', vaak al helemaal niet meer kunnen realiseren.

Lang, lang geleden waren er professoren die ons vertelden wat we in zo'n situatie moesten doen. Ze trokken zich weinig aan van de grillen van het beleid of de politiek. Het spreekwoordelijke schip hield koers en werd langzaam bijgestuurd. Je kunt zeggen: 'Dat past niet meer in deze tijd.' Maar waarom eigenlijk niet? Zou het niet veel praktischer zijn als ofwel de professoren, ofwel het beleid, ofwel de boseigenaar vertelt wat er moet gebeuren in het bos? Die instantie of groep deskundigen kan voorkomen dat we steeds weer te maken krijgen met een veranderend beleid, steeds weer nieuwe accenten in het beheer moeten leggen, met steeds nieuwe wensen en meningen moeten dealen, en steeds met een ander budget moeten zien rond te komen. Het maakt niet uit wie er aan het roer staat, als maar duidelijk is wie de knopen doorhakt. Want bij continue veranderingen zijn wij niet gebaat en het bos zeker niet.